

ZAKŁAD SŁUŻBY KRYMINALNEJ
ZAKŁAD SŁUŻBY PREWENCYJNEJ

Włodzimierz Nienałtowski • Radosław Nienałtowski

ADMINISTRACYJNO-PRAWNE ASPEKTY
WYDAWANIA POZWOLENIA NA BROŃ PALNĄ

CENTRUM SZKOLENIA POLICJI

Legionowo 2013

Korekta, skład i druk:
Wydział Wydawnictw i Poligrafii
Centrum Szkolenia Policji w Legionowie
Nakład 50 egz.

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział I. Ustawowe określenia broni i amunicji	7
1.1. Definicja broni i amunicji.....	7
1.2. Definicja broni palnej.....	8
1.3. Ustawowe zakazy posiadania broni palnej.....	9
1.4. Ustawowe wyłączenie przepisów wobec Policji, wojska i innych państwowych formacji zbrojnych	10
Rozdział II. Zasady i warunki wydawania cofania pozwoleń na broń, rejestracja broni oraz dysponowanie bronią palną i amunicją	12
2.1. Zasady i warunki wydawania, pozwolenia na broń i amunicję	12
2.2. Formalne wymagania pozwolenia na broń palną	13
2.3. Cofnięcie pozwolenia na broń palną	15
2.4. Obowiązki nabywcy broni palnej	16
Bibliografia	17

Opracowanie jest skierowane do słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego jako materiał dydaktyczny prezentujący treści związane z tematem programu szkolenia – przepisy karne wybranych ustaw szczególnych – ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576.) W niniejszej pracy została scharakteryzowana problematyka związana ze zdefiniowaniem broni i amunicji. Opracowanie zawiera wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z wydaniem zezwolenia na posiadanie broni. Omówiono także zasady i warunki przyznawania, cofania pozwoleń na broń palną oraz wymagania formalne i obowiązki posiadacza broni wynikające z przepisów.

Poszerzenie wiedzy ogólnej z tego zakresu będzie miało wpływ na skuteczne realizowanie zadań służbowych.

Rozdział I.

Ustawowe określenia broni i amunicji

1.1. Definicja broni i amunicji

Aktualnie obowiązująca ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576) kolejno wylicza typy, rodzaje, charakterystykę urządzeń i narzędzi, które wchodzą w skład określenia „broń”.

Przedmiotowa ustawa do ogólnego pojęcia broni zalicza:

- 1) broń palną, w tym broń bojową, myśliwską, sportową, gazową, alarmową i sygnałową;
- 2) broń pneumatyczną;
- 3) miotacze gazu obezwładniającego;
- 4) narzędzia i urządzenia, których używanie może zagrażać życiu lub zdrowiu:
  - a) broń białą w postaci:
    - ostrzy ukrytych w przedmiotach niemających wyglądu broni,
    - kastetów i nunczaków,
    - pałek posiadających zakończenie z ciężkiego i twardego materiału lub zawierających wkładki z takiego materiału,
    - pałek wykonanych z drewna lub innego ciężkiego i twardego materiału, imitujących kij bejsbolowy;
  - b) broń cięciwową w postaci kusz;
  - c) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej.

Jeżeli jest mowa o broni pneumatycznej, to ustawa określa ją jako niebezpieczne dla życia lub zdrowia urządzenie, które wystrzeliwuje pociski z lufy lub zastępującego ją elementu. Dodatkowym elementem wyróżniającym ją spośród wymienionych wyżej rodzajów broni jest fakt, że energia kinetyczna pocisku opuszczającego to urządzenie powinna przekraczać 17 J, co z kolei przekłada się na możliwość rażenia celu na odległość.

Do broni ustawodawca zakwalifikował zarówno narzędzia, jak i urządzenia, których używanie może zagrażać zdrowiu i życiu, tj. broń cięciwową w postaci kusz, broń białą, a także przedmioty, które mogą obezwładniać osoby za pomocą energii elektrycznej. Do broni białej nie zakwalifikowano przedmiotów powszechnie zaliczanych do broni lub służących do walki wręcz, tj.: szabli, szpad, floretów, sztyletów, tasaków, oszczepów czy też noży o odpowiednim długim ostrzu. Do tej kategorii nie zaliczono także oryginalnych kijów bejsbolowych.

W myśl zapisów ustawy gotowe lub obrobione istotne części broni są uważane za broń.

Do istotnych części składowych broni palnej i pneumatycznej należą:

- szkielet broni;
- baskila;
- lufa z komorą nabojową;
- zamek;
- komora zamkowa;
- bęben nabojowy.

Nieco łatwiej jest zdefiniować pojęcie amunicji. Encyklopedia powszechna terminem amunicja określa: „(...) wszelkiego rodzaju pociski, bomby, granaty, miny, rakiety, torpedy, ładunki materiału wybuchowego, zapalniki, środki pirotechniczne przeznaczone do niszczenia, obezwładniania, pozorowania lub wywoływania innych skutków (zapalania, zadymiania, zagazowania, oświetlania itp.)¹. Główny akt normatywny dotyczący amunicji stanowi, że amunicją „są naboje przeznaczone do strzelania z broni palnej”.

Samo pojęcie amunicji w polskim prawodawstwie ma swoje źródło w pozycjach leksykograficznych. Amunicję zdefiniowano jako techniczne środki bojowe służące do niszczenia i obezwładniania celów, zapalania, zadymiania, oświetlania, skażenia.

W związku z tak szerokim zastosowaniem amunicja posiada liczną klasyfikację oraz różne rodzaje. Zalicza się do niej amunicję: artyleryjską, strzelecką, bojową, biologiczną, ćwiczebną, kumulacyjną, lotniczą, morską, myśliwską, pirotechniczną, sportową. Może występować w postaci: bomb, min, torped, rakiet, granatów, naboji, jak i ich elementów (pocisków, ładunków miotających, zapalników, spłonek).

Jak szerokie określenia ma amunicja, tak szeroką posiada także klasyfikację. Ze względu na sposób działania rozróżnia się amunicję:

- strzelecką – jej cechą charakterystyczną jest to, że pocisk wystrzeliwany z lufy razi własną energią kinetyczną;
- miotaną – jej cechą charakterystyczną jest to, że pocisk miotany jest siłą mięśni, siłą grawitacji lub energii gazów, przy czym razi on siłą detonacji zawartego w nim ładunku wybuchowego lub też jego odłamkami;
- napędzaną – jej cechą charakterystyczną jest to, że pocisk posiada autonomiczny napęd, który pozwala na doloć do miejsca, w którym ma ulec detonacji;
- statyczną – jej cechą charakterystyczną jest to, że pocisk razi swoją siłą detonacji lub odłamkami; stanowią ją urządzenia wybuchowe, tj. miny.

W skład amunicji wchodzi:

- pociski wypełnione materiałami wybuchowymi, chemicznymi środkami obezwładniającymi lub zapalającymi albo innymi substancjami, których działanie zagraża życiu lub zdrowiu;
- spłonki inicjujące spalanie materiału miotającego;
- materiał miotający w postaci prochu strzelniczego.

Podobnie jak w przypadku broni, gotowe lub obrobione istotne części amunicji uważa się za amunicję.

1.2. Definicja broni palnej

Definicja broni palnej została określona w art. 7 ust. 1 i 1a ustawy o broni i amunicji. W myśl tego przepisu „bronią palną jest każda przenośna broń lufowa, która miota, jest przeznaczona do miotania lub może być przystosowana do miotania jednego lub większej liczby pocisków lub substancji w wyniku działania materiału miotającego”, a także: „(...) za dający się przystosować do miotania jednego lub większej liczby pocisków lub substancji w wyniku działania materiału miotającego uznaje się przedmiot, który ze względu na swoją budowę lub materiał, z którego jest wykonany, może być łatwo przerobiony w celu miotania”. Z tego zapisu wynika, że aby uznać dowolne urządzenia za broń palną, muszą być one zdolne do miotania pocisków. Konieczne jest, by miotana przez nie substancja lub pocisk zostały wystrzelone na

---

¹ Encyklopedia PWN, Warszawa, 1982, s. 85.

skutek działania gazów wytwarzanych w wyniku spalania materiału miotającego. Siła energii wytworzonej w wyniku reakcji chemicznej musi być na tyle duża, by pocisk lub substancja wystrzelona z urządzenia mogły realnie zagrozić życiu lub zdrowiu. Wszystkie wskazane cechy powinny wystąpić łącznie. Pomocna w określeniu broni palnej jest norma zawarta w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o broni i amunicji. W myśl tego przepisu wyróżnia się następujące rodzaje broni:

- bojową;
- myśliwską;
- sportową;
- gazową;
- alarmową;
- sygnałową.

Określenia **broni palnej bojowej** należy doszukiwać się w literaturze balistycznej. Ten rodzaj broni został tam opisany jako broń wojskowa przeznaczona do prowadzenia walki. Musi ona jednak odpowiadać wymaganiom taktyczno-technicznym i mieć zastosowanie zarówno w czasie wojny, jak i pokoju.

Za **myśliwską broń palną** uznaje się broń przeznaczoną do polowania oraz odstrzału zwierząt stanowiących nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka. Określenie takie zostało użyte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61, poz. 548).

Innym rodzajem broni jest **dopuszczona do celów sportowych broń palna**:

- a) bocznego zapłonu z lufami gwintowanymi, o kalibrze do 6 mm;
- b) centralnego zapłonu z lufami gwintowanymi, o kalibrze do 12 mm;
- c) gładkolufowa;
- d) przystosowana do strzelania wyłącznie przy pomocy prochu czarnego (dymnego).

Kolejnym rodzajem broni zaliczanej do broni palnej jest powszechnie używana do ochrony osobistej **broń gazowa**. Zarówno pistolety, jak i rewolwery wystrzeliwujące różnego rodzaju substancje obojętne działają w wyniku miotania środka chemicznego spowodowanego funkcjonowaniem sprężonych gazów wytworzonych na skutek spalania materiału miotającego. Tym samym wyczerpują ustawowe cechy definiowanej powyżej broni palnej.

Zgodnie z ustawą o broni i amunicji, **broń palna alarmowa**, podobnie jak broń palna sygnałowa, to urządzenie wielokrotnego użycia, które działa również w wyniku działania sprężonych gazów wytwarzanych w trakcie spalania materiału miotającego, wywołuje efekt akustyczny oraz wystrzeliwuje z lufy lub podobnego elementu substancję, która ma pole rażenia do odległości 1 m.

Za **broń palną sygnałową** uważa się urządzenie wielokrotnego użycia, które na skutek działania sprężonego gazu, powstającego w wyniku spalania się materiału miotającego, jest zdolne do wystrzeliwania z lufy o kalibrze nie mniejszym niż 25 mm substancji pod postacią ładunku wybuchowego w celu wywołania efektu wizualnego lub akustycznego.

Kolejnym rodzajem broni zasługującym na uwagę jest **broń palna szczególnie niebezpieczna**. Przedmiotowa broń została określona w art. 10 ust. 5 ustawy o broni i amunicji jako broń w postaci:

- 1) samoczynnej broni palnej, zdolnej do rażenia celów na odległość;
- 2) broni palnej wytworzonej lub przerobionej w sposób pozwalający na zatajenie jej przeznaczenia, a także broni imitującej inne przedmioty;
- 3) broni palnej wyposażonej w tłumik huków lub przystosowanej do strzelania z użyciem tłumika huków;
- 4) broni palnej, której nie można wykryć przy pomocy urządzeń przeznaczonych do kontroli osób i bagażu.

1.3. Ustawowe zakazy posiadania broni palnej

Warunki przyznawania pozwoleń na broń palną zostały uregulowane w cytowanej ustawie o broni i amunicji. W art. 15 ust. 1 oraz art. 17 ust. 3 i 4 zapisano przepisy stanowiące negatywne przesłanki wydawania pozwoleń. Pozwolenia na broń nie wydaje się osobom:

- niemającym ukończonych 21 lat (wyjątkowo na wniosek szkoły, organizacji sportowej, Polskiego Związku Łowieckiego, stowarzyszenia obronnego pozwolenie może być wydane osobie mającej ukończone lat 18, jednakże tylko do celów sportowych lub łowieckich);
- z zaburzeniami psychicznymi lub o znacznym ograniczeniu sprawności psychofizycznej;
- wskazującym istotne zaburzenia funkcjonowania psychologicznego;
- uzależnionym od alkoholu lub substancji psychoaktywnych;
- nieposiadającym miejsca stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- stanowiącym zagrożenie dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za nieumyślne przestępstwo: przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo gdy sprawca zbiegł z miejsca zdarzenia;
- które nie zdały egzaminu;
- które nie przedstawiły orzeczenia lekarskiego i psychologicznego.

Poza wyżej wymienionymi przesłankami obligatoryjnymi występują również zakazy fakultatywne wydawania pozwoleń na broń. Stanowią one, że organ wydający zezwolenie na broń może odmówić wydania pozwolenia w określonych warunkach. Najczęściej należą do nich sytuacje, gdy dana osoba m.in.:

- naruszyła warunki określone w pozwoleniu na broń – ma to głównie zastosowanie wobec osób, które posiadają lub też w przeszłości posiadały już pozwolenie na broń (z zastrzeżeniem możliwości jej noszenia), a naruszyły obowiązek rejestracji broni w myśl art. 13 ust. 1; z przepisu tego wynika, że każdy legalny nabywca broni ma obowiązek w ciągu pięciu dni, licząc od dnia zakupu, dokonać rejestracji danej jednostki broni;
- naruszyła obowiązek zawiadomienia organów powołanych do ścigania o utracie broni – przepis ten nakłada na posiadacza broni obowiązek, aby w przypadku utraty jednostki broni w ciągu 24 godzin powiadomić o tym fakcie najbliższą jednostkę Policji lub Żandarmerii Wojskowej;
- naruszyła obowiązek powiadomienia organu o zmianie miejsca zamieszkania określony w art. 26 – osoba dokonująca zmiany miejsca zamieszkania zobligowana jest, by w ciągu 14 dni od czasu dokonania zmiany zawiadomić pisemnie o tym fakcie organ wydający pozwolenie;
- naruszyła zasady przechowywania oraz ewidencjonowania broni i amunicji oraz noszenia broni, o których mowa w art. 32 – przedmiotowe zasady zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 kwietnia 2003 r.;
- cofnięto pozwolenie na broń na podstawie art. 18 ust.1 pkt 4 – przykładem tego może być fakt odmowy wydania pozwolenia osobie, która wcześniej posiadała takowe, jednak utraciła je na mocy wydanej decyzji o cofnięciu pozwolenia na broń za jej noszenie lub przemieszczanie się z rozładowaną bronią, będąc w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka.

1.4. Ustawowe wyłączenie przepisów wobec Policji, wojska i innych państwowych formacji zbrojonych

---

Przepisy ustawy o broni i amunicji ściśle regulują zasady wydawania i cofania pozwoleń na broń, nabywania i przechowywania, a także zbywania i deponowania broni i amunicji, przewozu ich przez teren Rzeczypospolitej Polskiej, przewozu i wywozu z zagranicy i przez granicę RP oraz funkcjonowanie strzelnic. Przepisy te nie mają jednak zastosowania do:

- broni i amunicji stanowiących uzbrojenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Służby Celnej, Służby Więziennej oraz innych państwowych formacji uzbrojonych, w odniesieniu do których dostęp do broni i amunicji regulują odrębne przepisy;
- broni i amunicji stanowiących uzbrojenie żołnierzy armii państw obcych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z przedsięwzięciami wojskowymi realizowanymi wspólnie z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej, a także na podstawie umów i porozumień międzynarodowych;
- broni i amunicji stanowiących uzbrojenie funkcjonariuszy straży granicznych państw członkowskich Unii Europejskiej przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z wykonywaniem, za zgodą właściwych organów Rzeczypospolitej Polskiej, zadań określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej;
- obrotu z zagranicą bronią i amunicją, technologiami i usługami mającymi znaczenie dla obronności, bezpieczeństwa lub ważnych interesów Państwa oraz wytwarzania, przewozu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przywozu z zagranicy i wywozu za granicę broni i amunicji w celach przemysłowych lub handlowych, a także obrotu nimi na podstawie odrębnych przepisów;
- przemieszczania amunicji przez przedsiębiorców oraz przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1329, z późn. zm.).

Rozdział II

Zasady i warunki wydawania, cofania pozwoleń na broń, rejestracja broni oraz dysponowanie bronią palną i amunicją

2.1. Zasady i warunki wydawania pozwolenia na broń i amunicję

Posiadaczem broni, a także amunicji można się stać jedynie na podstawie decyzji wydanej w toku przeprowadzonego postępowania administracyjnego. Przeprowadzane jest ono na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego. W myśl art. 9 ustawy o broni i amunicji, organami władnymi do wydawania decyzji w sprawie pozwolenia na broń są komendanci, na terenie działalności których zamieszkuje osoba lub prowadzi działalność podmiot starający się o broń:

- w przypadku ubiegania się o pozwolenia na broń palną i amunicję – komendanci wojewódzcy Policji;
- w przypadku ubiegania się o miotacze gazu obojętującego oraz o urządzenia i narzędzia, których użycie może zagrozić życiu lub zdrowiu ludzkiemu – komendanci powiatowi Policji;
- w przypadku ubiegających się żołnierzy zawodowych – komendanci oddziałów Żandarmerii Wojskowej.

Osoba ubiegająca się o wydanie pozwolenia na broń musi uargumentować przyczynę podjętych starań. Została ona ściśle określona w ustawie, gdzie stwierdza się, że broń w szczególności wydaje się w celach:

- ochrony osobistej;
- ochrony osób i mienia;
- łowieckich;
- sportowych;
- rekonstrukcji historycznych;
- kolekcjonerskich;
- pamiątkowych;
- szkoleniowych.

Określenie ustawowe „w szczególności” należy rozumieć jako niezamknięty katalog uwarunkowań.

Ponadto w art. 11 ustawy o broni i amunicji określono przepisy pozwalające na posiadanie określonego rodzaju broni bez wymaganego posiadania pozwolenia na broń. Nie wymaga się go w przypadku:

- 1) gromadzenia broni w zbiorach muzealnych na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) używania broni w celach sportowych, szkoleniowych lub rekreacyjnych na strzelniczy działającej na podstawie zezwolenia właściwego organu;
- 3) używania broni palnej sygnałowej i alarmowej do celów wzywania pomocy, ratowniczych, poszukiwawczych oraz przez osoby uprawnione do sygnalizacji zawodnikom rozpoczęcia konkurencji sportowej w trakcie zawodów sportowych, jeżeli wymaga ona takiej sygnalizacji;

- 4) dysponowania bronią przez przedsiębiorców dokonujących obrotu bronią i amunicją na podstawie koncesji lub świadczących usługi rusznikarskie na podstawie odrębnych przepisów, o ile jest to związane bezpośrednio z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 5) dysponowania bronią przekazaną w celu pozbawienia lub potwierdzenia pozbawienia cech użytkowych;
- 6) posiadania broni palnej pozbawionej cech użytkowych;
- 7) posiadania przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej o średniej wartości prądu w obwodzie nieprzekraczającej 10 mA;
- 8) posiadania ręcznych miotaczy gazu obezwładniającego;
- 9) posiadania broni pneumatycznej;
- 10) posiadania broni palnej rozdzielnego ładowania wytworzonej przed rokiem 1885 oraz replik tej broni;
- 11) posiadania broni palnej alarmowej o kalibrze do 6 mm.

2.2. Formalne wymagania pozwolenia na broń palną

W przypadku starania się o pozwolenie na broń (w tym: broń palną bojową, myśliwską, sportową, gazową, alarmową i sygnałową) należy skierować podanie do komendanta wojewódzkiego Policji, który jest organem właściwym do rozpatrzenia sprawy ze względu na miejsce stałego pobytu zainteresowanej osoby. Komórką organizacyjną załatwiająca sprawy związane z pozwoleniem na broń w komendzie wojewódzkiej Policji jest wydział postępowań administracyjnych. Osoba ubiegająca się o wydanie pozwolenia na broń palną powinna sporządzić podanie o wydanie pozwolenia na broń adresowane do komendanta wojewódzkiego Policji, wskazując w nim:

- 1) cel, w jakim ma być wydane pozwolenie;
- 2) rodzaj broni, o jaką się ubiega;
- 3) liczbę egzemplarzy broni;

oraz podać okoliczności, które zdaniem osoby ubiegającej się, uzasadniają wydanie pozwolenia na podany rodzaj broni, we wskazanej liczbie egzemplarzy i w podanym celu.

Do wniosku o wydanie pozwolenia na broń należy dołączyć:

- 1) orzeczenie lekarskie i psychologiczne wydane przez upoważnionego lekarza i psychologa, stwierdzające, że ubiegający się o wydanie pozwolenia nie należy do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2–4 ustawy, i potwierdzające, że może on dysponować bronią.

Orzeczenia takie wydają lekarze i psychologowie, którzy uzyskali zaświadczenie o wpisie do rejestru lekarzy i psychologów prowadzonego przez komendanta wojewódzkiego Policji.

Wymagane badania lekarskie obejmują:

- ogólną ocenę stanu zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem układu nerwowego, stanu psychicznego, stanu układu ruchu, słuchu i równowagi oraz sprawności narządu ruchu;
- badania specjalistyczne i pomocnicze zlecone przez lekarza przeprowadzającego ogólną ocenę stanu zdrowia;
- badanie przez lekarza psychiatrę;
- badanie przez lekarza okulistę;
- konsultacje innych specjalistów, a także badania pomocnicze (laboratoryjne, EKG, EEG, RTG i inne, które lekarz uzna za niezbędne).

Zarówno badania lekarskie, jak i psychologiczne ważne są przez dwa miesiące. Od wyników orzeczenia przysługuje odwołanie, które należy wnieść w terminie do 30 dni od jego otrzymania. Odwołanie trzeba wносить za pośrednictwem lekarza lub psychologa, którzy wydali orzeczenie. Ponowne badanie przeprowadza lekarz jednostki badawczo-rozwojowej lub psycholog wyznaczony przez wojewodę. Przedmiotowe badania są płatne, a ich koszt pokrywa osoba ubiegająca się o pozwolenie na broń;

- 2) zdjęcia formatu: 3 x 4 cm – 2 szt.;
- 3) dowód uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 242 zł za wydanie pozwolenia;
- 4) dokumenty uzasadniające potrzebę posiadania broni w określonym celu:
  - a) w przypadku broni palnej do celów łowieckich:
    - zaświadczenie z Polskiego Związku Łowieckiego o zdaniu egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania danego rodzaju jednostki broni oraz umiejętności posługiwania się bronią; zaświadczenie o przynależności do Polskiego Związku Łowieckiego;
  - b) w przypadku broni palnej do ochrony osobistej:
    - w szczególności stałe, realne i ponadprzeciętne zagrożenie życia, zdrowia lub mienia, np. wskazanie okoliczności faktycznych, popartych konkretnymi przykładami, świadczących o ponadprzeciętnym, stałym, realnym zagrożeniu życia lub zdrowia wnioskodawcy, wskazanie jednostki Policji lub Prokuratury, do których zgłaszano zdarzenia dotyczące zagrożenia życia bądź zdrowia (data zgłoszenia, numer prowadzonych spraw, sposób ich zakończenia przez organy ścigania; kopie rozstrzygnięć należy dołączyć do podania jako załączniki), lub ewentualnie określenie powodów braku zgłoszenia organom ścigania zdarzeń świadczących o istnieniu zagrożenia życia lub zdrowia; subiektywne, niepoparte żadnymi przekonującymi dowodami, poczucie zagrożenia, wynikające np. z samego faktu prowadzenia działalności gospodarczej, realizacji operacji finansowych, oraz zdarzenia, które nie były zgłaszane organom ścigania, nie będą uwzględniane w postępowaniu administracyjnym jako okoliczność przemawiająca za wydaniem pozwolenia;
  - c) w przypadku broni palnej do celów sportowych:
    - w szczególności udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze strzeleckim, posiadanie kwalifikacji sportowych oraz licencji właściwego polskiego związku sportowego.

Integralną częścią prowadzonego przez Policję postępowania w sprawie wydania pozwolenia na broń jest egzamin ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią. Egzamin organizują organy właściwe w sprawach wydawania pozwoleń na broń, a przeprowadza go komisja składająca się z co najmniej trzech członków. Praktyczną część egzaminu przeprowadza się z udziałem członka komisji posiadającego kwalifikacje instruktora wyszkolenia strzeleckiego, a w sprawach dotyczących wydania pozwolenia na broń w celach sportowych – z udziałem członka komisji posiadającego kwalifikacje co najmniej instruktora strzelectwa sportowego. Egzamin składa się z dwóch części:

- teoretycznej, obejmującej sprawdzenie znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania broni:
  - 1) przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji oraz przepisów wydanych na jej podstawie;
  - 2) przepisów ustawy Kodeks karny, dotyczących przestępstw związanych z bronią;
  - 3) sprawdzenie przestrzegania regulaminu strzelnicy;
- praktycznej w postaci:
  - 1) sprawdzenia umiejętności prawidłowego rozkładania i składania, ładowania amunicji i rozładowywania oraz zabezpieczania i odbezpieczania danej broni, a także postępowania w przypadku jej niesprawności,
  - 2) przeprowadzenia sprawdzianu strzeleckiego z użyciem danego rodzaju broni.

Sprawdzianu strzeleckiego nie przeprowadza się w stosunku do osób, które wystąpiły o wydanie pozwolenia na broń w celach kolekcjonerskich lub pamiątkowych albo o wydanie pozwolenia na posiadanie kuszy. W przypadku ubiegania się o pozwolenie na posiadanie kopii zabytkowej broni palnej ładowanej odprzodowo na nabój niescalony obowiązuje sprawdzian strzelecki z pistoletu sportowego małowalibrowego bocznego zapłonu. Szczegółowe kryteria sprawdzianu strzeleckiego zostały opublikowane w załączniku rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 grudnia 2002 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią (Dz. U. z 2003 r. Nr 8, poz. 102). Teoretyczną część egzaminu przeprowadza się w formie testu, a warunkiem jego zaliczenia jest udzielenie przez zdającego prawidłowej odpowiedzi na wszystkie pytania. W przypadku niezaliczenia części teoretycznej zdający nie jest dopuszczany do egzaminu praktycznego. Gdy nie uda się zaliczyć praktyki, poprawka obejmuje tylko tę część egzaminu. Zdającemu przysługuje jeden egzamin poprawkowy, który przeprowadza się nie wcześniej niż po upływie siedmiu dni od dnia niezdania egzaminu. Wszystkie egzaminy dla osób ubiegających się o pozwolenie na broń palną są odpłatne. Za egzamin poprawkowy pobiera się dodatkową opłatę stanowiącą połowę stawki opłaty za egzamin.

2.3. Cofnięcie pozwolenia na broń palną

Cofnięcie pozwolenia na broń może nastąpić w warunkach określonych w art. 18 ustawy o broni i amunicji. Każde cofnięcie pozwolenia następuje w drodze podjętej przez uprawniony organ decyzji administracyjnej. Może ono mieć charakter obligatoryjny, jak i fakultatywny. Organ Policji obligatoryjnie cofa pozwolenie na broń, jeżeli osoba, co do której uprzednio wydano pozwolenie:

- 1) nie przestrzega warunków określonych w pozwoleniu na broń, o których mowa w art. 10 ust. 7 (ograniczenie i wykluczenie noszenia broni); zdarzenie takie ma miejsce w przypadku osoby, która uzyskała pozwolenie na broń, ale bez prawa do jej noszenia lub z ograniczonym prawem jej noszenia; jeżeli dana osoba przenosiła ją bez otrzymanego wcześniej specjalnego zezwolenia na jej przemieszczenie, naruszała tym samym prawo;
- 2) należy do osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2–6;
- 3) naruszyła obowiązek zawiadomienia o utracie broni, o którym mowa w art. 25;
- 4) przemieszcza się z rozładowaną bronią albo nosi broń, znajdując się w stanie po użyciu alkoholu, środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo środka zastępczego.

Fakultatywny charakter cofnięcia i odebrania broni opisują przepisy art. 18 ust. 5 pkt 2–3, 6, 8 ustawy o broni i amunicji. Zapisano w nich, że osoba, która posiada zezwolenie na broń palną, może je utracić, gdy naruszy obowiązek:

- poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym oraz przedstawienia orzeczenia lekarskiego, o których mowa w art. 15 ust. 3–5;
- zawiadomienia organu Policji o zmianie miejsca stałego pobytu, o którym mowa w art. 26.

Cofnięcie pozwolenia na broń następuje tylko i wyłącznie w drodze przeprowadzonego postępowania administracyjnego. Dokonuje go organ, który był właściwy do wydania pozwolenia, czyli komendant wojewódzki Policji właściwy dla miejsca stałego zamieszkania posiadacza pozwolenia. Osoba, której cofnięto zezwolenie, ma obowiązek w ciągu 7 dni od daty doręczenia jej ostatecznej decyzji o cofnięciu pozwolenia na broń zdeponować ją wraz z posiadaną amunicją oraz dokumentami legalizującymi jej posiadanie we właściwym organie Policji.

2.4. Obowiązki nabywcy broni palnej

W ustawie o broni i amunicji w sposób ścisły i zrozumiały określono szereg obowiązków, które spoczywają na legalnym posiadaczu i nabywcy broni:

- w przypadku nabycia broni, nabywca jest zobowiązany ją zarejestrować we właściwym organie Policji w ciągu 5 dni od daty jej nabycia;
- posiadacz broni w przypadku jej utraty jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od chwili stwierdzenia utraty broni, zawiadomić o tym Policję albo Żandarmerię Wojskową;
- posiadacz pozwolenia na broń jest obowiązany w razie zmiany miejsca stałego pobytu zawiadomić o tym fakcie pisemnie, w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca stałego pobytu, organ Policji właściwy ze względu na nowe miejsce stałego pobytu;
- wywóz broni i amunicji za granicę przez obywateli polskich wymaga zgody właściwego organu Policji;
- zbywający broń i amunicję do tej broni obowiązany jest niezwłocznie powiadomić pisemnie o tym fakcie właściwy organ Policji;
- broń i amunicję należy przechowywać i nosić w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionych (osoby posiadające broń palną i amunicję są obowiązane przechowywać ją w kasetach metalowych na trwałe przymocowanych do elementów konstrukcyjnych budynku lub w metalowych szafach albo sejfach, posiadających zamki atestowane – nie dotyczy osób posiadających broń palną i amunicję w celach kolekcjonerskich oraz pamiątkowych, których obowiązuje inny sposób zabezpieczenia), broń palną do ochrony osobistej (lub ochrony bezpieczeństwa innych osób oraz mienia) nosi się w stanie zabezpieczonym, w sposób niewidoczny, w kaburze przylegającej do ciała, a broń do celów sportowych przenosi się bez amunicji w komorze naboju i magazynkach naboju;
- posiadacz broni zdolnej do rażenia celów na odległość może jej używać w celach szkoleniowych i sportowych tylko na strzelnicach;
- posiadacz pozwolenia na broń jest zobowiązany przestrzegać zakazu użyczenia broni osobie nieuprawnionej (jedynie broni odpowiadającej celom łowieckim i broni odpowiadającej celom sportowym oraz amunicji do takiej broni można użyczać osobom posiadającym pozwolenie na broń wydane w celach łowieckich lub sportowych);
- osoba posiadająca pozwolenie na broń wydane w celu ochrony osobistej (lub ochrony bezpieczeństwa innych osób lub mienia) obowiązana jest raz na 5 lat przedstawić właściwemu organowi Policji aktualne orzeczenia lekarskie i psychologiczne wydane przez upoważnionych lekarza i psychologa.

Literatura

- Filar M., *Prawo posiadania broni palnej jako obywatelskie prawo podmiotowe*, „Państwo i Prawo” 1997, nr 5.
- Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz do artykułów 117–277 kk*, red. A. Zoll, Kraków 1999.
- Kodeks karny. Komentarz*, red. O. Górniok, Warszawa 2006.
- Lampek W., Mahrhold R., *Leksykon broni od A do Z*, Warszawa 2001.
- Maj S., *Ustawa o broni i amunicji. Komentarz*, LexisNexis, Warszawa 2010.
- Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2004.
- Seilmeier G., *Leksykon myślistwa od A do Ż*, Warszawa 2003.
- Sochacki A., *Regulacje prawne dotyczące broni, amunicji i materiałów wybuchowych*, Szkoła Policji w Słupsku 2004.
- Torecki S., *1000 słów o broni i balistyce*, Warszawa 1982.

Akty prawne

- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267).
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576).
- Ustawa z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 678).
- Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 kwietnia 2000 r. sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji (Dz. U. Nr 27, poz. 343).
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 kwietnia 2000 r. w sprawie przewożenia broni i amunicji środkami transportu publicznego (Dz. U. Nr 31, poz. 390).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 grudnia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią (Dz. U. z 2003 r. Nr 8, poz. 102).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61, poz. 548, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie wzorów legitymacji posiadacza broni, zaświadczenia uprawniającego do nabycia broni, legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni, świadectwa broni oraz karty rejestracyjnej broni (Dz. U. z 2013 r. poz. 447).